EGY ISTENES, EGY UGRÓS

KÁNAI MENYEGZŐ A SZERVITÁKNÁL

Mezőkövesd helytörténeti érdekessége a **kánai menyegző népi ájtatosság** végzése, melynek megszületése az idő homályába vész.

Erről a témáról az 1939-ben megjelent, Herkely Károly néprajztudós által írt, „A mezőkövesdi matyó nép élete” c. könyvben olvastam először. Innen tudható az is, hogy Kájoni János ferences szerzetes már a 18. században feljegyezte a nép ajkán azóta teljesen átváltozott toros-lakodalmas, táncos, mulatós eseményt, amelyet kizárólag asszonyok végeztek.

Idős emberektől hallottam, hogy a kánai menyegző megtartása a II. Világháborúig általános gyakorlat volt Mezőkövesden, melyet Vízkereszt után, a farsangi időben tartottak.

Egy 1915-ben keletkezett feljegyzés szerint: *„A kánai menyegzőt január harmadik vasárnapján végezték. A résztvevők néhány nappal előtte megbeszélték, hogy ki milyen süteményt visz, a bort közösen szerezték be. Másnap – mint a kövesdi matyó lakodalmaknál szokás, egy-egy matyó perecet, és egy lagzikalács szeletet küldtek – vittek – a környék betegeinek és az öregeknek”.*

A rendszerváltozásnak nevezett fordulat után, 1992-ben a Szervita Világi Rend (helytelenül harmadrendnek is szokták mondani) mezőkövesdi közössége felelevenítette ezt a népi ájtatosságot, melyet azóta minden évben megtartanak.

Így történt ez az idén is, mely január 24-én délután zajlott a Rákóczi utcai Szervita Kápolnában.

E szórakoztató műfajú „lagzi” előtt, hagyományos ünnepi szentmise volt, melyet Kubik Zsolt káplán atya celebrált. A liturgiában, az evangéliumi részlet, természetesen, a bibliai

kánai menyegzőről hangzott el. Ezt a történetet egyedül a János-evangélium őrizte meg.

Kána, egy kis falucska volt Galileában, Názáret közelében. Egy alkalommal menyegzőre, lakodalomba hívták meg Jézust, tanítványaival és édesanyjával, Máriával együtt. Itt történt Jézus első csodatétele, amely istenségének bizonyítása: hat kőkorsó vizet borrá változtatott. Ennek a bibliai történetnek az is fontos üzenete, hogy a férfi és a nő összetartozása, a szerelem, az emberi kapcsolatok legnagyobb csodája.

A szentmise után kezdődött a farsangi mulatság, a jelképes lagzi.

Mint más tájegységeken, így Mezőkövesden is, a vallásos kötöttségek között élő matyók, a Biblia történeteit a maguk közelségébe hozták, így a kánai menyegzőt is. E népi ájtatosság előadásának sokfelé, különböző dramaturgiája alakult ki. A szervitáknál, ezen a délutánon ez úgy kezdődött, hogy a „vőfély” köszöntötte a násznépet, és egy koccintás erejéig, egy gyűszűnyi kis itókával megvendégelt mindenkit. Ezután Fügedi Gábor ifjú szervita rázendített érces hangján a bevezető énekre: *„A kánai menyegzőben, Jézus Urunk idejében, úgy megforgatták Magdolnát, mind szétrúgta a papucsát, a kánai menyegzőben…”*

A továbbiakban még sok-sok ének, ima és vallásos prózai szöveg hangzott el, amelybe a „násznép” is bekapcsolódott.

Táncolásra nem került sor, ám az estebéd igen finom volt. Az étkezés előtti és utáni imát is természetesen elmondtuk.

Már szürkült odakint, amikor asztalt bontottunk, és a befejező imát is elmondtuk: *„Hálát zengünk végre, már most bevégzésre, szálljon az egekbe dicséretünk. …”*

Ezt a népi ájtatosságot – mint már szó volt róla – eredetileg kizárólag asszonyok végezték. Ősanyáink úgy gondolhatták, hogy mivel az évnek 365 napja van, amiből 364 és fél napon át ők

álltak helyt a családi tűzhelynél még ünnepnapokon is, egy délutánt szabaddá tesznek a saját szórakozásukra.

Az ilyen jellegű, imádságos farsangi mulatság, igazán méltó a keresztény nőkhöz. Hamarosan elérkezik Hamvazószerda, a Nagyböjt kezdete, az elcsendesedés, az Istenre figyelés ideje.

K. Dudás Mária